

XVI. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA BOZOK SANCAĞINDA KULLANILAN ERKEK ŞAHIS İSİMLERİ

Rafet METİN

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ABD, Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kırıkkale

İlk Kayıt Tarihi: 10.09.2012

Yayına Kabul Tarihi: 12.11.2012

Özet

Bu çalışmada Başbakanlık Osmanlı Arşivinde TD 315 (H. 963/M. 1556) de kayıtlı bulunan Bozok Vilayetinin mufassal defterinden tespit ettiğimiz yaklaşık 5100 civarındaki erkek şahıs isimlerinin kökenleri, sayısal değerleri ve oranları ile sancak bölgesinde erkek ismi konulurken hangi amaç gözetildiği irdelenmeye çalışılmıştır. Bu isimlerden Arapça kökenli isimlerin Türkçe ve Farsça kökenli isimlere nazaran daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir. Genel toplama bakıldığında Bozok bölgesinde % 59 Arapça kökenli, % 40.3 Türkçe kökenli ve % 0.7 ise Farsça kökenli isimlerin kullanıldığı görülmektedir. Ad olarak konulan Arapça kökenli isimlerin daha çok peygamber ve onun ehl-beytinden olan kimselerin isimleri olduğu tespit edilmiştir. Türkçe kökenli isimlerin tercih edilmesinde büyük ölçüde eski Türk dini inanış ve geleneklerinin izleri görülmektedir. Çok az sayıda olan Farsça kökenli isimlerin ise kahramanlık ve güzel ahlaka dair isimler olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: *Bozok, sancak, isimler.*

MALE PROPER NAMES USED IN THE SECOND HALF OF THE XVI CENTURY IN BOZOK DEPUTY

Abstract

This study aimed to explore the roots, numerical values and ratios, and the rationales of 5100 male names determined in the Bozok Deputy Mufassal notebook belonging to Prime ministry Ottoman Archive with the label of TD 315 (H. 963/M. 1556). Arabic originated names were observed as more intensively used comparing to Turkish and Persian names. The ratio of the names used in the Bozok Deputy are as follows: 59% of Arabic, 40.3% of Turkish, and 0.7% of Turkish. Arabic names given in that deputy were observed as belonging to Prophet and his friends. The rationale under choosing Turkish originated names we reconsidered as stemming from Turkish religious and culture. On the otherside, Persian names, which are few in total, were affiliated with connotations of heroism and moral ethics.

Keywords: *Bozok, sancak, names.*

1. Giriş

Medeniyetlerin kurulup gelişmesinde coğrafyanın önemli bir yeri vardır. Anadolu, haritaya ilk bakışta görüleceği üzere, Asya ile Avrupa kıtaları arasında uzanmış bir köprü gibidir. Bu köprünün güney –doğusunda eski çağların bütün dünyasını oluşturan Eski Şark, batısında ise Akdeniz medeniyetlerine olgunluk çağını yaşatan Yunan ve Roma medeniyetlerinin teşkil ettiği Eski Garb dünyaları vardır (Kınal 1987; 1). Bu özelliğinden dolayı Anadolu, tarihin her döneminde konumu ve üzerinde yaşayan toplumların çevre ile gerçekleştirdikleri ilişkilerde başarılı örgütlenmelere sahne olarak şehirli bir yapıya bürünmüştür (Akgündüz ve Öztürk 2000; 58). Yapılan kazı çalışmaları özellikle Orta Anadolu’da çalışma sahasının merkezi konumundaki Bozok (Yozgat)’ın vilayet hududu dahilinde yer alan Alişar yerleşmesinin Orta Anadolu’nun tarih öncesi devirlerinin aydınlatılmasında önemli bir katkı sağladığı tespit edilmiştir (Kınal 1987; 42). Yine Yozgat il merkezi civarında bulunan Çengeltepe ile Kerkenes, Alacahöyük, ve Tavium (Büyük Nefes) harabeleri eski yerleşim yerleridir. Tavium antik kenti bu gün merkez ilçenin Musabeyli bucağına bağlı Büyük nefes köyü yakınlarında bulunan önemli bir Galatia şehri idi. Anadolu’nun bir çok kesimini birbirine bağlayan yolların kesiştiği bir noktada kurulmuş olan Tavium kenti M.Ö I. Yüzyılda para basılan bir ticaret merkezi olma özelliği taşıyordu. (Akgündüz ve Öztürk 2000; 59).

Bozok Sancağının bulunduğu bölge sırasıyla Hititler, Frigler, Kimmerler, Persler ve son olarak da Galatlar hakim olmuşlardır. Asur ticaret kolonileri çağı olarak bilinen çağda (M.Ö.2000-1800) Anadolu şehirlerinden başta Kaniş (Kültepe) olmak üzere Hattuş (Boğazköy) ve Alişarda da Asurlu tüccarlara ait Pazar yerlerinin bulunduğu yapılan kazılar neticesinde ortaya çıkarılmıştır (Kınal 1987; 61). Bölge miladi yılın başında Romalıların hakimiyetine geçmiş, M.S .4.yüz yılın sonlarından itibaren de Bizans idaresi altında kalmıştır. (Akgündüz ve Öztürk 2000: 59). Bu gün Sarıkaya ilçesindeki kaplıcalar Yerköy ilçesindeki uyuz hamamı Romalılardan kalmadır (Akgündüz ve Öztürk 2000; 59).

İlk çağlarda yoğun iskân mahalli olan ve uzak bölgeleri birbirine bağlayan yolların uğrak yeri olan Bozok bölgesi, bu özelliğini Roma ve Bizans döneminde devam ettirememiştir. Ticaret yollarındaki kısmi değişimler, ulaşım imkânlarının azalması, Sasanilerle yapılan uzun süreli savaşlar ve tabii savunma imkânlarının çok kısıtlı olması yüzünden bölge önemini kaybetmiş ve herhangi bir şehir merkezi meydana çıkıp gelişmemiştir (Koç 1989; 10).

1071 Malazgirt Savaşından sonra kitleler halinde Anadolu’ya gelen Türkler kısa zamanda büyük toprak parçalarını ele geçirmişler ve Anadolu’nun Türkleşmesi sürecini hızlandırmışlardır (Yurt Ansiklopedisi, 1982,7641). 1075 yılında Süleyman Şah İznik’i ele geçirip Anadolu Selçuklu Devletinin temellerini atarken Melik Danişmend Gazi’de Süleyman Şah’ın güdümünde Sivas, Amasya, Tokat, Niksar, Çorum ve Kayseri bölgelerinin de dahil olduğu geniş bir sahada Danişmendli Devletini kurmuştur

(Koç 1989; 11) . Danişmendli devletinin iç çekişmeler nedeniyle zayıflamasından sonra, 1175 yılında II. Kılıçarslan Bozok bölgesinin de yer aldığı coğrafyayı Selçuklu topraklarına katmıştır. İlhanlılar ve Kadı Burhaneddin Devleti tarafından idare olunan Bozok bölgesi 1399 yılında Yıldırım Bayezid tarafından Osmanlı topraklarına katılmıştır (Yurt Ansiklopedisi, 1982;7642). 1402’de vuku bulan Ankara Savaşından sonra bölge Elbistan ve Maraş taraflarında hüküm süren ve Oğuzların Bozok kolundan olan Dulkadiroğullarının denetimi altına geçmiştir (Uzunçarşılı 1988; 169). Özellikle Dulkadiroğlu Alaüddeve zamanında Bozok ve civarında yapılan cami, medrese, türbe ve zaviyelerle bölgenin sosyo-kültürel yapısı canlanmaya başlamıştır (Uzunçarşılı 1988; 174) . Bölgenin Osmanlı topraklarına tamamen dahil olunması Alaüddeve Bey’in vefat etmesiyle birlikte Memluklerin Dulkadirliiler üzerindeki etkisinin kalmamış olup artık bölgede Osmanlı etkisinin hissedildiği 1520 tarihidir. Son Dulkadir Beyi Ali Bey’in bir entrika neticesinde katledilmesinden sonra da bölge 1521 de tamamen Osmanlı himayesine geçmiştir (Uzunçarşılı 1988;173).

Bölgenin Osmanlı hâkimiyetine geçmesinden sonra özellikle Oğuzların Boz-Ok koluna mensup olan Dulkadirli Türkmenlerinin bu günkü Yozgat bölgesini yurt tutması bu bölgeye Bozok denilmesine sebep olmuş ve bölge Osmanlı idari teşkilatında Bozok Sancağı adıyla yerini almıştır (Şahin 2006; 77-78). Özellikle 1530 tarihinden itibaren Kızıl Kocalı, Süleymanlı, Ağçalı, çiçekli, Zakirli, Mesudlu, Ağca Koyunlu, Kamanlı vs.kabilelerinin oluşturduğu cemaatlerin bölgeye yerleştikleri görülmektedir (Metin 2007; 137). Çoğu konar-göçer olan bu Türkmen gurupları sayesinde ki bölge dağıyla taşıyla Türkleşmiştir. Kullanılan yer isimlerinin tamamına yakını Türkçe olmakla birlikte şahıs adlarının da ekseri Peygamberin ehl-i beyti ve ona yakın isimler olmak üzere Türkçe isimlerden oluştuğu anlaşılmaktadır. Çalışmamızın ana kaynağını teşkil eden Başbakanlık Osmanlı Arşivinde TD 315 (H. 963/M. 1556) de kayıtlı bulunan Bozok Vilayetinin mufassal defterinden tespit ettiğimiz yaklaşık beş bin yüz civarındaki şahıs adları da bu durumu doğrular niteliktedir.

II. 1556’Da Bozok Sancağında Kullanılan Şahıs İsimleri

H. 963/M. 1556 tarihinde bölgede yüz ve yüzün üzerinde tespit ettiğimiz şahıs isimlerinden en fazla kullanılan ismin Ali olduğu görülmektedir. Ali ismi 204 kişi tarafından kullanılmakla birlikte bu toplamda kullanma oranı olarak % 4’lük bir dilimi oluşturmaktadır. İkinci sırayı Mehmed (Muhammed) ismi almaktadır. Mehmed ismi 147 defa geçmekte ve kullanılan isimler itibarıyla toplamda % 2,8’i oluşturmaktadır. Üçüncü sırayı ise Hasan ismi almaktadır. Hasan ismi 100 defa geçmekle birlikte oda toplamda % 1,9’a tekabül etmektedir. Yüzde oranlarını topladığımızda bu üç ismin % 8,7 olduğu görülmektedir. Bu isimlerin dışında yirmi ile yüz arası kullanılan 53 isim bulunmakla birlikte toplamda 2,187’e tekabül etmektedir. Bu isimlerin genel toplam olan 5100’e oranı ise % 42,8dir.

Tablo1. 20-100 Arasında Kullanılan Şahıs İsimleri

İSİM	ADET	%	İSİM	ADET	%	İSİM	ADET	%
Hüseyin	94	1,8	Şahkulu	39	0,7	Murad	55	1,07
Ahmed	88	1,7	Turmuş	32	0,6	Haydar	20	0,3
İbrahim	80	1,5	Turak	46	0,9	Seydi	28	0,5
Hamza	74	1,4	Tanrıverdi	30	0,5	Kulya	39	0,7
Mustafa	66	1,2	Uğurlu	57	1,1	Şaban	22	0,4
Musa	55	1,07	Ramazan	39	0,7	Bali	21	0,4
Hızır	70	1,3	Arafa	20	0,3	Budak	50	0,9
ismail	33	0,6	İmirza (Emirza)	20	0,3	Çalabverdi	43	0,8
Süleyman	55	1,07	İsa	39	0,7	Çıracak	37	0,7
Yusuf	50	0,9	İlyas	20	0,3	İskender	31	0,6
Veli	95	1,8	Emir	21	0,4	Pirkulu	49	0,9
Pir Veli	23	0,4	Nasuh	20	0,3	Erkulu	45	0,8
Halil	65	1,2	Yakub	33	0,6	Hüdaverdi	59	1,5
Cuma	47	0,9	Minnet	32	0,6	Piri	34	0,6
Mahmud	40	0,7	Mestan	20	0,3	Pir Budak	20	0,3
Sübhanverdi	43	0,8	Mürüvvet	43	0,8	Sadi	33	0,6
Gülabi	20	0,3	Ferhad	22	0,4	Satılmış	37	0,7
Sevindik	51	1	Cafer	20	0,3			
TOPLAM							2,187	

Yukarıda zikredilen 20-100 arasındaki isimlere bakıldığında Arapça kökenli isimlerin Türkçe kökenli isimlerden daha fazla olduğu görülmektedir. Toplamda 2,187 olan isimlerin 1,448'i Arapça kökenli isimler olup 53 isim içerisinde % 28,3 gibi bir orana tekabül etmektedir. %14,4'ü ise 739 adet Türkçe isme karşılık gelirken Farsça kökenli isimlerin oranı ise % 0,3'ü geçememiştir. Bu isimler içerisinde Murad, Hüdaverdi Budak, Çalabverdi, Çıracak gibi Türkçe kökenli isimlerin yanında Arapça kökenli isimler olarak Ahmed, Mustafa, Hasan, Hüseyin gibi peygamber ve onun ehl-i beytinden olan isimler ön plana çıkmaktadır. Tablo II de karşılaştırmalı olarak verdiğimiz en fazla kullanılan ilk on bir isme bakıldığında da sadece Bozok sancağında değil diğer bölgelerde de Arapça kökenli isimlerin genel toplamda önemli bir yekün teşkil ettiği görülmektedir. Bolu sancağında kullanılan 1324 şahıs isminden 877'si Mehmed, Ahmed, Mahmud, Mustafa gibi ya peygamberin isminden türetilen isimler ya da onun ehl-i beytine yakın olan isimlerdir. Bu isimlerin genel toplama oranının % 65 gibi büyük bir orana tekabül etmesi Anadolu insanının bu isimlere gösterdiği sevgi ve saygının bir tezahürü olsa gerektir (Metin 2012; 113). Aynı şekilde Çorum sancağında da 6.030 şahıs isminden 3,216'sı yukarıda zikredilen isimler olup genel toplam oranı % 53,1'i bulmaktadır (Kurt 1991; 218). Kurt'un 1572 yılında Adana'da erkek şahıs isimleri ile yaptığı çalışmada da 20,330 isimden 9,519'u Tablo II de zikredilen on bir isim arasında yer almakta ve toplamda % 46,3'ü bulmaktadır (Kurt

1993; 175). Kastamonu sancağında da benzer bir durum söz konusudur. Toplam 497 isimden 352'si anılan isimlerden müteşekkil olup toplamda % 70 gibi bir orana teka-bül etmektedir (Kankal 2004; 288). Sivas sancağına bağlı Artukabad (bugünkü Tokat ilinin Artova ilçesi) kazası kişi adları ile ilgili yapılan çalışmada da sadece Veli ismi hariç toplam 1568 adet şahıs isminden 526'sı diğerlerinde olduğu gibi Arapça kökenli olup peygamber ve onun ehl-i beytine yakın kimselerin isimleridir. Toplam isimlere oranı ise % 33,3'e eşittir (Açikel 2003; 312).

Tablo 2. Sancak ve Kazalarda En Fazla Kullanılan Arapça Şahıs İsimleri ve Oranları

Kaza Adı ve Yıllar	Bozok 1556		Bolu 1699-1718		Çorum 1576		Adana 1572		Kastamonu 1675-1699		Artukabad 1520	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Toplam İsim												
Mehmed	147	2,8	255	19,2	604	10,1	1763	8,6	127	25,4	73	4,6
Ali	204	4,1	45	3,3	472	7,8	1449	7,1	37	7,4	79	5,03
Ahmed	88	1,7	115	8,6	237	3,9	956	4,7	46	9,2	43	2,7
Mustafa	66	1,2	177	13,3	441	7,3	874	4,2	48	9,6	53	3,3
Hasan	100	1,9	74	5,5	295	4,8	782	3,8	30	6	45	2,8
Hüseyin	94	1,8	76	5,7	372	6,1	782	3,8	29	5,8	57	3,6
İbrahim	80	1,5	56	4,2	197	3,2	804	3,9	13	2,6	56	3,5
Yusuf	50	0,9	11	0,83	182	3,1	490	2,4	4	0,8	47	2,9
Mahmut	40	0,7	26	1,9	151	2,5	375	1,8	8	1,6	-	-
Halil	65	1,2	29	2,1	99	1,6	667	3,2	10	2	35	2,2
Veli	95	1,8	13	0,98	166	2,7	577	2,83	-	-	38	2,4
Toplam	1,029	19,6	877	65,5	3,216	53,1	9,519	46,3	352	70,4	526	33,03
Genel Toplam	5,100	100	1,324	100	6,030	100	20,330	100	497	100	1568	100

Tablo 3. Bozok Sancağında En Fazla Kullanılan Türkçe Kökenli Şahıs İsimleri

İsimler	Kişi Adet	%
Uğurlu	57	1,1
Turmuş	32	0,6
Turak	46	0,9
Tanrıverdi	30	0,5
Sevindik	51	1
Budak	50	0,9
Çırak	37	0,7
Satılmış	37	0,7
Sevindik	51	1
Arslan	11	0,2
Aydın	11	0,2
Kaya	18	0,3
Toplam	431	8,1
Genel Toplam	5100	100

Tablo 4. Bozok Sancağında En Fazla Kullanılan Farsça Kökenli Şahıs İsimleri

İsimler	Kişi Adet	%
İmirza	20	0,3
Şehsuvar	6	0,1
Hoca	5	0,09
Şehriyar	4	0,07
Rüstem	3	0,05
Cihangir	2	0,03
Cavid	1	0,01
Cemşid	1	0,01
Kalender	15	0,2
Toplam	57	0,86
Genel toplam	5100	100

Farsça kökenli şahıs adları Arapça ve Türkçe kökenlilere göre % 0,86 gibi oldukça düşük bir orana karşılık gelmektedir. Bu durum 1556 yılında Fars kültürünün Bozok bölgesinde fazla etkin olmadığı anlamına gelebilir. Osmanlı Devletinden önce Anadolu'da hüküm süren Anadolu Selçuklu Sultanlarının kullandıkları Keykavus, Keyhüsrev, Keykubad gibi isimlerin defterde hiç geçmemesi de bu fikrin doğruluğunu destekler görünmektedir.

Tablo-II' de yer alan on bir isim hem sayısal açıdan hem de oransal değer bakımından belirgin bir biçimde ön plana çıkarken Bozok Bölgesi ile alakalı olarak gördüğümüz husus isimlerdeki sayısal oranların düşükçe Türkçe kökenli isimlerin daha sık görüldüğüdür.

İncelediğimiz defterde 10-20 arasında şahsa ad olmuş 51 isim bulunmaktadır. Bu isimleri kullanan kimselerin genel toplama oranı Tablo-5'te görüldüğü üzere % 9,33 olarak belirlenmiştir. Bu isimlerden Türkçe kökenli isimlerin genel toplama oranı % 6,8, Arapça kökenli olanların % 3.05 ve Farsça kökenlilerin ise % 0,2 olduğu görülmektedir. 10-20 aralığında Emin, Bayram, Nebi, Yunus, Yahya gibi Arapça kökenli isimlerin yanı sıra Güvendik, Kılıç, Korkmaz, Taştımur, Ürkmez gibi Türkçe kökenli isimlerin büyük oranda şahıslara ad olarak verildiği görülmektedir. Farsça kökenli isim olarak da Kalender isminin ön plana çıktığı dikkat çekmektedir.

Tablo5. 10-20 Arası Bozok Sancağında Kullanılan Şahıs İsimleri

İSİM	ADET	%	İSİM	ADET	%
Abdi	10	0,01	Erzani	16	0,3
Aziz	10	0,01	Eyne Hoca	10	0,01
Bayram	17	0,3	Göçek	10	0,01
Davud	10	0,01	Göçgün	11	0,2
Emin	19	0,3	Gündüz	10	0,01
Emrullah	10	0,01	Güvendik	18	0,3

İSİM	ADET	%	İSİM	ADET	%
Habib	12	0,2	İvaz	10	0,01
İdris	10	0,01	Kalender	14	0,2
Himmet	12	0,2	Karaca	13	0,2
İshak	10	0,01	Karlı	11	0,2
Kadir	12	0,2	Kasım	11	0,2
Maksud	12	0,2	Kaya	18	0,3
Nebi	18	0,3	Kılıç	17	0,3
Selman	12	0,2	Korkmaz	17	0,3
Selim	17	0,3	Kubad	15	0,2
Tahir	14	0,2	Polad	14	0,2
Yunus	18	0,3	Nazar	17	0,3
Yahya	15	0,2	Sungur	10	0,01
Arslan	11	0,2	Turgud	16	0,3
Aydın	11	0,2	Temür	10	0,01
Beyazıd	13	0,2	Taştımur	17	0,3
Bektaş	16	0,3	Uveys	19	0,3
Bulgar	16	0,3	Ürkmez	15	0,2
Davud	10	0,01	Yol Kulu	13	0,2
Dede	15	0,2	Yağmur	13	0,2
Divan	12	0,2	Toplam	687	9,33
			Genel Toplam	5100	100

10 sayısının altında ise toplam 581 adet isim tespit edilmiştir. Bu isimlerin genel toplam olan 5100 rakamına oranı % 38 dir. Bu oranın % 19,1' Türkçe kökenli %18,5'i Arapça kökenli ve % 0,2 ise Farsça kökenli isimlerden oluşmaktadır. Bu isimlere bakıldığında Türkçe kökenli isimlerin Arapça ve az sayıda olan Farsça kökenli isimlerden daha fazla olduğu görülmektedir. Daha önce zikredilen ve bu günde kullanılan Arapça kökenli isimlerden farklı olarak Abdulcelil (1), Abdulgaffar (1), Adulvahab (1), Abdulgani (1), Abdulkadir (2), Abdulkarim (3), Abdurrahman (6), Abdurrezzak (6), Ebu ile başlayan şahıs isimlerinde ise Ebu Bekir (6), Ebu Said (2), Ebulkasım (1), Ebuzer (1) gibi Arapça kökenli isimlerin yanında Ebulhayr (9) ve Bulhayr (3) gibi isimlerde tespit edilmiştir. Bu isimlerden Ebulhayr ve Bulhayr isimlerinin Ebuzer veya Ebu Bekir gibi düşünülerek Arapça Ebi=baba isminden dolayı hayır babası şeklinde telaffuz edilebilir. Ancak Kurt'un Çorum sancağı ile ilgili yapmış olduğu çalışmasında Bulhayr isminin başındaki "bu" kelimesinin muzaf olduğu Ebulhayr kelimesinden kısaltılmış olabileceği vurgulanmaktadır. Ayrıca bu kelimenin daha önceki çalışmalarda tespit edilen Gelhayr kelimesi ile birlikte değerlendirildiğinde "gel" kelimesinin Türkçe olduğuna göre "bul" kelimesinin de Türkçe olarak düşünülüp bu ismin Türkçe olabileceği de belirtilmektedir (Kurt 1995; 80).

Tespit ettiğimiz isimlerden birisi de Bulgar ismidir. Bu isim on altı kez kullanılmıştır. Aslen "karışık" anlamına gelen ve Doğu Avrupa coğrafyasında çeşitli Türk

unsurlarının bir araya gelmesiyle ilgili olarak kullanılan Bulgar isminin Bozok sancağında şahıs ismi olarak geçmesi ilginç olsa gerektir (Şahin 2006; 73).

Yine Mufassal defterde tespit ettiğimiz başında “Şah” kelimesi geçen 22 isim bulunmaktadır. Bu isimlerden özellikle Dulkadir Beylerinin isimlerini taşıyan Şahkulu (45), Şahbudak (6), Şahsuvar (6), Şahbende (2) olmak üzere toplam 59 isim bulunmaktadır. (Uzunçarşılı 1988; 175). 10 sayısının altındaki isimlerin tamamı ek olarak verilecektir.

Tablo 6. İkinci Ad Ya Da Sıfat Olarak Kullanılan İsimler

Şahıs Adı	İsim Olarak Kullanma adedi	İsmin başında yer alanlar	İsmi Kullanan Toplam Kişi sayısı
Ali	204	35	21
Hızır	70	10	3
Seydi	-	28	9
Seyyid	1	-	1
Şeyh	2	28	12
Kara	2	30	13
Pir	-	286	58
Sultan	5	7	5
Emir	21	10	10
Er	-	93	17
Hacı	7	4	5
Hoca	5	3	2
Eyne	5	20	8
Sarı (Saru)	1	7	5
Kel	-	12	4
Göç	-	19	6

Bu isimlerden özellikle Ali ve Pir kelimesi diğerlerine nazaran daha fazla kullanılmıştır. Ali şahıs ismi olarak 204 defa kullanılmasına karşın bir ismin başında kullanma adedi 35 olarak kaydedilmiştir. Toplamda ise 21 kişi bu ismi kendi isminin başında ikinci bir isim olarak kullanmıştır. Mufassal defterde Ali Bey, Ali Cafer, Ali Dost, Ali Hacı, Ali Kulu, Ali Dede, Aliyar, gibi kullanımlar tespit edilmiştir. Pir kelimesi toplam 58 kişi tarafından 286 kez ismin başında kullanılmıştır. Misal olarak Pir Hoca, Pir Hasan, Pırgeldi, Pırbudak, Pırbaba, Pir Aziz, Pir Mehmed, Pir Nazar, Pir Ömer, Pir Kalem, Pir Ahmed, Pir Veli, Pir Hasan, Pir Bey gibi. Eyne isim olarak kullanılabilirdiği gibi bazı durumlarda sıfatmış gibi bir ismin başında da kullanılabilir. Eyne, Eyne Beyi, Eyne Gazi, Eyne Hoca gibi. Konar-göçer hayatın vazgeçilmez unsuru olarak şahıs isimlerine de yansımış, mufassal defterde Göç Beyi, Göç Eri, Göçgün, Göçdü, Göçüren gibi kullanılan isimlere tesadüf edilmiştir. Er, tek başına bir isim olarak değil daha çok isimlerin başına ikinci bir isim olarak getirilmiştir. Er Ali, Er Kulu, Er Arslan, Er Divan, Er Doğdu, Er Nazar, Er Kadir, Er Bâli, Er Hacı gibi.

Kara sıfatı şahıs ismi olarak 2 kişi tarafından kullanılmıştır. Ayrıca isimlerin önüne getirilerek sıfat olarak da 30 kişi tarafından kullanılmıştır. Kara, Kara Ali, Kara Hasan, Kara Veli, Kara Budak, Karaca, Karaca Ahmed, Kara Gedik, Kara Koca, Kara Göz, Kara Köse, gibi. Kara sıfatı bazen bir cemaat ya da bölüğün adı olarak da kullanılabilir. KaraŞeyhlü Cemaati, Kara Hasanlu Cemaati, Kara Kocalu Cemaati, Kara Hıdırlı Bölüğü gibi (Şahin 2006;170, 182).

III. Bozok Sancağında Kullanılan Şahıs İsimlerinin Tasnifi Ve Kişi Sayıları

Irk,soy,kabile,Cemaat, oymak adları

Çepni (2), Çongar (6), Bulgar (16),Bayındır (6), Karaman (5)(Karamanlı), Ulaş (6), Ağca (3), Avşar (1), Ahmed Fakih (1), Ahili (1), Araplı (4), Çepni (2), Bayramlı (1), Gündeş (1), Gündüz (10), İl Bey (1) İnal (6), İvaz (10), Karaman (5) (Karamanlı), Kılağuz (6),Kuştemür (2), Atgüden (2), Atlı Bey (1), Atlıhan (9), Mihmad (1), Çerkes (4), Varsak (1)

Yerisimleri

Alişar(7), Bayburd (2), Maraş(4), Ayaş (3), Karaman (5), Saruhan (1), Gölcük (1)

Hayvan İsimleri

Arslan (11),Er Arslan (1), (Doğan), Karaca (13), Keçi (2), Üveys (19),Öküzücü (1), Tilki (1)

Gök cisimleri ve coğrafya ile ilgili konan isimler

Eski Türklerde ad verme geleneklerinde gök cisimleri ile coğrafyanın önemli bir yeri bulunmaktadır. Bu kategoride yer alan bazı isimlerin Bozok Sancağında da kullanıldığı görülmektedir. Defterden tespit ettiğimiz isimler ve adetleri şunlardır: Aydoğan (2), Aydoğmuş (20), Deniz (1), Evren (1), Gündeş (5), Gündoğmuş (9).

Eski Türk dinî inanış ve geleneklerine dayalı adlar

Bozok Bölgesinde çocuğun doğmasından sonra ailenin dilek ve temennilerini ifade eden halen günümüzde de kullanılan isimlerde tespit edilmiştir. Bu isimler şunlardır:

I-Çocuğu olup da kısa zamanda ölen ailelerin koydukları isimler

Tursun (Dursun) (2),Turmuş (Durmuş) (32), Turdu (Durdu) (2),

II-Çocuğu Allah'ın bir lütfu ve bağıışı olarak görüp konulan isimler

Allahverdi(1),Allah Kulu (2),Hüdaverdi (59), Tanrıverdi (30), Tanrıvermiş (7), Tanrıkulu (1), Çalabverdi (43), Sübhanverdi (47), Sübhan Kulu (1),

III-Günümüzde de oldukça sık konulan bir şahıs ismi de Satılmıştır. Satılmış ismi çocuğu olmayan veya olup da yaşamayan ailelerin bir yatıra adak adaması sonucu konulmuş bir isim olup Bozok Sancağında şahıs ismi olarak (37) kez kullanılmıştır.

IV.Ailelerin çocuklarının dünyaya gelmesinden dolayı duydukları sevinci ifade etmek için koydukları isimler

Sevindik (51), Şenlik (1), Uğur (6), Uğurlu (51), Öğün (1), Öğünç (1), Güvendik (18), Hoşgeldi (1), Devletgeldi (7),Sahibulhayr (1), Bulhayr (3)

V- Çocukların iyi huylu ve yiğit olması için konulan isimler

Kibar (1), Gökçe (3), Kalender (15), Karagöz (1), Kaçmaz (1),Korkmaz (17), Ürkmez (15), Yenmiş (2), Esen (1) Bu isimlerden başka çocuğun devlet kademelerinde iyi bir yere gelmesi murad edildiği için Paşa Bey (2), Paşa Efendi (1) gibi isimlerde konulmuştur.

Çocuğun Doğduğu Zamanla Alakalı İsimler

Bayram (17), Ramazan (39), Arafâ (Arefe) (20), Göç Eri (6), Göç Beyi (1), Oruç (4).

Tarihi Şahsiyetlerden Dolayı konulan İsimler

Orhan (2), Dündar (8), Timurhan(1),Ulu Beğ (1), Sungur (10), İsfendiyar (2)

Nesne İsimlerinden Seçilen İsimler

Temür (9), Kılıç (17), Şem'dan (2), Bektaş (16), Bekktemür (1), Mercan (1), Toprak (1)

Renk ve Mesleklerle Alakalı konulan İsimler

Ağca (3), Akkoca (1), Kara (2), Saru (1), Boz Ali (7), Çırak (37), Çoban (1), Hırfet (1),

2. Sonuç

Bozok Mufassal Tahrir Defterinde geçen yaklaşık 5100 şahıs ismi üzerinde yaptığımız bu çalışmada Müslüman Arap kökenli isimlerin genel itibarıyla Türkçe ve Farsça kökenli isimlerden daha fazla olduğu görülmektedir. Çeşit bakımından değerlendirildiğinde ise Türkçe kökenli isimlerin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Mufassal defterden tespit ettiğimiz kadarıyla yüz ve yüzün üzerinde sadece Arapça kökenli isimler olan Ali, Ahmed ve Mehmed isimlerinin yer aldığı isimler bulunmaktadır. Bu isimlerin genel toplam olan 5100'e oranı % 8,7 dir.

20-100 arasında tespit edilen 53 isimden % 28,3'ü Arapça, %14,4'ü Türkçe, %

0,3'ü ise Farsça kökenli isimlerdir.

10-20 arasında 51 isim bulunmaktadır. Bu isimleri kullanan kimselerin genel toplama oranı% 9,33 olarak belirlenmiştir.Bu isimlerden Türkçe kökenli isimlerin genel toplama oranı % 6,8, Arapça kökenli olanların %3.05 ve Farsça kökenlilerin ise % 0,2 dir.

1-9 arası toplam 581 adet isim tespit edilmiştir.Bu isimlerin genel toplam olan 5100 rakamına oranı % 38 dir.Bu oranın %18,5'i Arapça kökenli isimler olmakla birlikte %19,1' Türkçe kökenli ve %0,4 ise Farsça kökenli isimlerden oluşmaktadır. Türkçe kökenli isimlerin konulmasında özellikle eski Türk dini inanış ve geleneklerinin ön planda olduğu görülmektedir.Turmuş (Durmuş) (32), Hüdaverdi (59), Tanrıverdi (30), Çalabverdi (43), Sevindik (51), Uğurlu (51), Güvendik (18) gibi isimler hem sayısal manada hem de çeşit olarak diğer Türkçe kökenli isimlerden daha fazla kullanılmıştır.Arapça kökenli isimlerde daha çok peygamber ve onun isminden türetilmiş olan Ahmed (88), Mahmud (40), Mehmed (Muhammed) (147) ve ehl-i beyt den Ali (204) en fazla kullanılan isimler olmuştur.Farsça isimlerden ise en fazla kullanılanlar İmirza (20) ve Kalender (15) olarak görülmektedir.

Bozok Bölgesindeki erkek şahıs isimleri üzerinde yaptığımız bu çalışmanın amacı sadece sayısal verileri değerlendirmek değil bölgede erkek çocuğu olan kimselerin yaptıkları isim tercihleri ve bu isimleri hangi amaçla koyduklarını da göstermesi bakımından önemlidir. Bu tespitlerimizle ileride yapılacak çalışmalara bir nebze de olsa katkı sağlayabileceksek mutluluk duyacağız.

3. Kaynakça

- Akgündüz, A., Öztürk, S. (2000). *Yozgat temettuat defterleri,(I.cild).Yoozgat: Yimpaş yayınları*
- Açikel. A. (2003).Artukabad kazasında Türk kişi adları (1455-1520). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 305-335.
- Kankal, A. (2004). *Türkmen'in kaidesi Kastamonu (XV-XVIII yüzyıllar arası şehir hayatı)*. (I.baskı) Ankara:Zafer matbaası
- Kınal, F. (1987). *Eski Anadolu Tarihi.(2.baskı)*.Ankara.Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Kurt, Y. (1991). Çorumlu Kazası Kişi Adları (XVI yüzyıl), Türk Kültür Tarihi İçerisinde Çorum Sempozyumu, XI. Hitit Festivali 26-27 Temmuz , s .211-247
- Kurt Y,(1993) “Adana’da 1572 Yılında Kullanılan Türk Erkek Şahıs Adları”, Belleten, LVII(218), Ttk Yayınları, Ankara.s.173-200
- Kurt Y, (1995). “Çorum Sancağı Kişi Adları(XVI.Yüzyıl) Belleten, LIX(224), Ttk Yayınları, Ankara 1995, 75-119
- Metin R,(2007). XVI.Yüzyılda Orta Anadolu’da Nüfus ve Yerleşme (Bozok, Kırşehir,Nevşehir Ve Keskin Örneği) Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilimdalı Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2007

Metin R,(2012) “ XVI. Yüzyılın Sonu ve XVII. Yüzyılın Başlarında Bolu’da Sosyal Hayat”
Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1(32), Kütahya-2012.s.101-118
Yurt Ansiklopedisi, C. 2, Anadolu Yay.İstanbul, 1982.
Başbakanlık Osmanlı Arşivi Mufassal Tahrir Defteri TD 315 (H. 963/M. 1556)

EXTENDED ABSTRACT

This study explores the roots, numbers, ratios, and reasons of giving of 5100 male names recorded in the Mufassal Notebooks belonging to Bozok County in Otoman Archive placed in Prime Ministry with the number of TD 315 (H. 963/M. 1556).

The Bozok county was occupied by Hitits, Frigs, Kimmers, and Persians, and Galats throughout the history. The archeological investigations determined Bazaars belonging to Asurian merchants (B.C. 2000-1800) in the Anatolian cities such as Kaniş (Kültepe), Hattuş (Boğazköy) and Alishar.

After Dukadirli Turkmen tribes of Ottomans, who were a branch of Bozoks, were settled in the region, it was called Bozok county within the Otoman Administrative organisation. The names of the nomad families settled down in the region in the mid 1500s were as follows: Kızıl Kocalı, Süleymanlı, Ağçalı, çiçekli, Zakirli, Mesudlu, Ağca Koyunlu, Kamanlı etc. These families contributed a lot in changing the ethnic structure of the county which is also validated by the 5100 male names recorded in the Bozok mufassal notebooks recorded in the Prime Ministry Archive. The records in the notebooks indicate that Arabic names derived from Prophet’s names are over Turkish names which are more national, geographic, religious such as Çebni, Bulgar, Bayındır, Bayramlı, Çerkes, Varsak, Alishar, Bayburd, Maraş, Karaman, Saruhan, Ayaş, Gölçük, Arslan, Doğan, Karaca, Keçi, Tilki, Öküzcü, etc. Since old Turks were inspired from astrology, there are also names such as Aydoğan (2), Aydoğmuş (20), Deniz (1), Evren (1), Gündeş (5), Gündoğmuş (9).

There found out some names expressing the demands and wishes of the parents whose kids had died after born such as Tursun (Dursun) (2), Turmuş (Durmuş) (32), Turdu (Durdu) (2), names given to than god for the gift such as Allahverdi(1), Allah Kulu (2), Hüdaverdi (59), Tanrıverdi (30), Tanrıvermiş (7), Tanrıkulu (1), Çalabverdi (43), Sübhanverdi (47), Sübhan Kulu (1).

As one of the most widely given names even in recent times, the name Satılmış was counted as 37 in the records. This name is given to the kids whose families devoted gifts to the grave of a holy person died before.

There are also names expressing the happiness of the families prior to the baby such as Sevindik (51), Şenlik (1), Uğur (6), Uğurlu (51), Öğün (1), Öğünç (1), Gü-

vendik (18), Hoşgeldi (1), Devletgeldi (7), Sahibulhayr (1), Bulhayr (3).

The names given for the sake of having kids with good characteristic traits are as follows: Kibar (1), Gökçe (3), Kalender (15), Karagöz (1), Kaçmaz (1), Korkmaz (17), Ürkmez (15), Yenmiş (2), Esen (1). Besides, the names given with the purpose of wishing a good career for the kid were observed: Paşa Bey (2), Paşa Efendi (1).

The time of the birth was of effect on the name such as Bayram (17), Ramazan (39), Arafâ (Arefe) (20), Göç Eri (6), Göç Beyi (1), Oruç (4). The names of the historical heroes were also given to the kids: Orhan (2), Dündar (8), Timurhan (1), Ulu Beğ (1), Sungur (10), İsfendiyar (2). The names of the objects were given to the kids: Temür (9), Kılıç (17), Şem'dan (2), Bektaş (16), Bekktemür (1), Mercan (1), Toprak (1). The names of the colors and occupations were given to the kids: Ağca (3), Akkoca (1), Kara (2), Saru (1), Boz Ali (7), Çıracak (37), Çoban (1), Hırfet (1),

Briefly, the current study focusing on 5100 names recorded in Bozok Mufassal notebook revealed that arabic names are more than Persian and Turkish originated names. With the use of various criteria, Turkish originated names came out to be more than the others. This study of importance in terms of determining the preferences of the parents while giving names to their boys and the reasons under these names. It also aims to contribute in the further research with the findings.

Ek: Çalışmada ele alınan TD 315 (H. 963/M. 1556) de kayıtlı isimlerin tamamı.

İsimler	Kullanma Adedi
A	
Abdal	4
Abdi	10
Abdulcelil	1
Abdulgaffar	1
Abdulvahab	1
Abdul	1
Abdulgani	1
Abdulkadir	2
Abdulkerim	3
Abdullah	8
Abdurrahman	6
Abdurrezzak	6
Adil	4
Adilhan	2
Avsar	1
Ağca	3
Ahiyarhacı	1
Ahmed	88
Ahmed fakih	1
Ahili	1
Ak	1
Akkoca	1
Ali	204
Ali Bey	1
Ali cafer	1
Ali dost	2
Ali hacı	1
Ali han	1
Ali hoca	3
Ali kulu	2
Ali İstımur	1
Aliçede	1
Aliçost	3

İsimler	Kullanma Adedi
Alifakih	1
Alıketüda	1
Alıkulu	6
Alım	2
Alışah	2
Alışan	1
Alışan fakih	1
Alışar	7
Alıyar	5
Allah kulu	2
Allahverdi	1
Alpi	3
Amil	1
Arab	4
Araf	20
Arık	1
Arit	2
Arslan	11
Asık	9
Aşivan	3
Ataşah	1
Ataullah	1
Atgüden	2
Atıubey	1
Atıuhan	9
Ayan	1
Ayas	3
Aydin	11
Aydımlık	1
Aydoğan	2
Aydoğmuş	20
Avkud	1
Avkud fakih	1
Aziz	10

İsimler	Kullanma Adedi
B	
Bahaeddin	1
Bahri	2
Başaşayış	1
Baki	1
Balaban	2
Balı kulu	1
Balım kulu	2
Balı	21
Balı	2
Balıkulu	1
Battalgazi	1
Bayazid	13
Bayburd	2
Bayezid	3
Bayezid fakih	1
Bayezid	7
Bayındır	6
Bayram	17
Bayram Hoça	14
Bayram kadı	1
Bayramhoça	3
Bayramkulu	1
Bayramlı	1
Baytemür	1
Beğce	1
Beğen	2
Beğendik	4
Behram	1
Bekir	9
Bekirli	1
Bektaş	16
Bektemür	1
Bereket	1
Bey	1
Bey beyi	1
Beyazid	2
Beybaşı	1
Beyli	2
Beylik	3
Beylü	1
Beyyar	1
Bifal	1
Bilmüş	1
Beybaşı	1
Beyli	2
Beylik	3
Beylü	1
Beyyar	1
Bifal	1
Bilmüş	1
Boz Ali	7
Börk	1
Bu geldi	1
Budak	50
Bulanık	1
Bulduk	3
Bulgar	16
Bulhayr	3
Bülend	1
C-C	
Cafer	20
Cafer kulu	1
Cauid	1
Celal	2
Cemal	2
Cemşid	1
Cevher	2
Cihanşah	2
Cihanşah	1
Cuma	47
Çakır	4

İsimler	Kullanma Adedi
Çalabverdi	43
Çalış	1
Celebi	8
Celebi Turmuş	1
Cepni	2
Cerkes	4
Cırac	37
Cırac temür	1
Coban	1
Congar	5
Cördük	1
D	
Dayud	10
Dece	15
Dece kulu	2
Decebalı	2
Deliköçü	1
Dem Kulu	43
Deniz	1
Derviş	4
Devlet geldi	7
Devlethan	1
Devletli	1
Devletyar	1
Divane	2
Doğan	1
Doğan	1
Doğan	1
Doymaz	1
Dönmez	2
Dulkadir	5
Duman	1
Duman Hacı	1
Duran	1
Durdu	1
Durduhan	1
Dursun	1
Duyamaz	1
Dünder	8
E	
Ebu Bekir	2
Ebu Said	2
Ebulbeyt	1
Ebulhayr	8
Ebulkaşım	1
Ehubekir	4
Ebüzer	1
Eğlen	6
Eğlen şah	1
Efhas	1
Elmas	1
Elvan	2
Emin	19
Emir	21
Emir Ahmed	1
Emir Ali	2
Emir Arslan	2
Emir Hasan	1
Emirce	1
Emirhan	4
Emirkulu	1
Emirşah	1
Emiryar	1
Emrullah	10
Er Ali	1
Er diyane	1
Er kulu	1
Erarslan	1
Erbali	1
Erbend	4
Erdivan	1
Erdoğdu	9
Erdoğmuş	5

İsimler	Kullanma Adedi
Erdöl	1
Ergaib	3
Erhacı	1
Erkadir	1
Erkulu	47
Ernazar	1
Erverdi	5
Erzani	16
Esad	1
Esadyar	2
Esen	1
Eslemez	5
Esref	6
Evlendi	1
Evliya	4
Evren	1
Eylemez	1
Eylen	1
Eyne	5
Eyne Ali	2
Eyne Bey	2
Eyne hoca	12
Eynebey	1
EyNEGazi	1
Eynef	1
F	
Farsah	1
Fasl	3
Fenas	6
Fenası	1
Ferhad	22
Ferman	6
Ferman şah	1
Fuad	1
G	
Gaib	3
Gaib fakih	1
Gani	3
Gazi	4
Göçbeyi	1
Göçdü	1
Göcek	10
Göçeri	6
Göçgün	11
Göçüren	1
Göde Omer	1
Gökçe	3
Gökşen	1
Gölcük	1
Görüldük	1
Gözüm	1
Güden	1
Gülabi	20
Gündes	5
Gündoğmuş	9
Gündüz	10
Gürşah	1
Güvendiğ	18
Güzreddin	1
H	
Habil	1
Hacı	7
Hacı Cırak	1
Hacı kethüda	1
Hacı Mehmed	2
Hacıbayram	1
Hadı	1
Hafız	6
Hakkı	1
Hakverdi	3
Halid	2
Halil	65

İsimler	Kullanma Adedi
Halil fakih	3
Hamid	2
Hamza	75
Habib	12
Han kulu	2
Hasan	100
Hasan Ali	1
Hasan aydın	1
Haydar	20
Haydar kulu	2
Haydar hüdaı	2
Hayr bey	1
Hayran	1
Hayrullah	2
Hazır	7
Hidmet	1
Hırfet	1
Hızır	70
Hızır balı	4
Hızır bali	1
Hızır kulu	2
Hızırballı	3
Hızmet	1
Hidmet	1
Himmat	12
Hoca	5
Hoca Ali	3
Hor hor ?	1
Hoşdem	1
Hoşgeldi	1
Hürsüd	1
Hüda bend	5
Hüda bende	5
Hüdaı	3
Hüda verdi	59
Hürmet	1
Hüseyin	94
Hüsrev	3
I	
İbadullah	1
İbrahim	80
İdris	10
İhtiyar	7
İkrâm	2
İlhacı	1
İlaldı	6
İlbeyi	6
İemin	1
İlyas	20
İmam kulu	6
İmamkoça	1
İmamkulu	7
İmir kulu	4
İmirkulu	1
İmirza	20
İmran	1
İnal	6
İnan	1
İnayet	1
İsa	39
İsa Fakih	1
İsfendiyar	2
İshak	10
İskender	31
İskender kethüda	1
İsmail	33
İsrafil	1
İsrail	8
İvaz	10
İzzeddin	1
İzzet	2
K	

İsimler	Kullanma Adedi
Kabil	1
Kaçmaz	1
Kadembaşı	2
Kademkulu	1
Kademli	2
Kadır	12
Kadır kulu	18
Kadırverdi	4
Kalem	1
Kalender	15
Kandıran	1
Kara	2
Kara Ali	6
Kara Hacı	6
Kara Hasan	2
Kara Veli	1
Karabudak	1
Karaca	13
Karaca Ahmed	1
Karacapırveli	1
Karagedik	1
Karagöz	1
Karakoca	1
Kaya	18
Kaya Sah	1
Kayahoca	1
Kayan	1
Kaymas	2
Kazgan? Kargan	1
Kel budak	1
Kel Dede	1
Kel Veli	8
Kelbudak	1
Keldede	1
Karlı	11
Kemal	5
Kenan	2
Kerim	6
Karaman	4
Kılaguz	10
Kılıç	17
Kılıçalı	1
Kıyas	3
Kıymas	3
Kibar	1
Kıçı	2
Koca	2
Koca Ali	2
Korkmaz	17
Korkud	3
Kozakçı	1
Kömüş – Güneş ?	2
Kasım	11
Kör Ali	1
Kör Murad	1
Köse	2
Köse Mehmed	1
Kubad	15
Kul	7
Kulva	39
Kul Yusuf	1
Kuran	1
Kurnaz	1
Kurtar	1
Kustemür	2
Kutar	1
Kutlu Bey	3
L	
Latif	4
Lütfi	1
Lütfullah	5
M	

İsimler	Kullanma Adedi
Mahmud	40
Mahmud fakih	1
Maksud	12
Mansur	25
Maras	4
Masadıcı	1
Masuk?	1
Mazhar	4
Mehdi	6
Mehmed	147
Mehmed fakih	2
Melik Arslan	1
Memi	1
Memik	1
Mennan	1
Mercan	1
Merdan	1
Mestan	20
Mezid	7
Mihmad	1
Mikail	4
Minnet	32
Minnet fakih	1
Molla	3
Molla Arslan	1
Monla (molla)	5
Muharrem	3
Muhtar	1
Muhyiddin	1
Mukaddem	1
Murad	55
Murad fakih	1
Murad Yinal	1
Musa	55
Musa fakih	1
Mustafa	66
Muzaffer	7
Mü'min	1
Müheyya	1
Münir	1
Mürsel	1
Mürşevvet	43
Müslim	1
Müyesser	2
N	
Nadi	1
Naib	1
Nail	1
Nasir	4
Nasr	1
Nasr hoca	1
Nasrullah	1
Nasuh	20
Nasuh fakih	1
Nebi	18
Nefskulu	6
Nefs	15
Niyaz	3
Nür kulu	1
Nureddin	2
Nuri	2
Nurlu	1
Nuru'llah	5
Nusret	8
Nazar fakih	1
Nazar	17
Nazir	2
O-O	
Oğlaş	1
Oñhan	2
Oruç	4
Oruç Ali	1
Osman	6

İsimler	Kullanma Adedi
Öğün	1
Öğünc	1
Oküzcü?	1
Omer	4
Orküd	1
Ozkenc (öz genc)	1
Oztemür	1
P	
Paşa Bey	2
Paşa Efendi	1
Paykapdı	1
Pir Ahmed	12
Pir Ali	18
Piraldı	1
Pirani	3
Pir Aziz	9
Pirbaba	1
Pir Bekir	1
Pirbend	2
Pirbey	1
Pir Büdak	27
Pircan	1
Pirce	1
Pir dede	13
Piri fakih	2
Pir Gaib	1
Pir Geldi	1
Pir Hasan	2
Pir Hüseyin	2
Pir Hızır	1
Piri	35
Pirli	7
Pirkâr	1
Pirkalem	15
Pir kaymas	1
Pir kılıç	1
Pirkulu	97
Pir latif	1
Pir Mehmed	5
Pirmezid	1
Pirnazar	10
Pirnets	2
Pir Omer	6
Polad	14
Povraz	2
Pir Veli	35
Pirverdi	1
Piryar	1
pirzâde	2
R	
Ramazan	39
Ramazan Fakih	1
Resul	6
Receb	9
Receb Fakih	1
Rumkılıç	1
Rüstem	3
S	
Saçal	1
Sadık	1
Sadi	33
Saadetyar	1
Sadullah	3
Safer	2
Sahibu'llhayr	1
Sajd	5
Salman	1
Salih	2
Sami	2
Saruca	3
Saruhan	3
Satılmış	38

İsimler	Kullanma Adedi
Satı	2
Savcı	1
Savlak	1
Savurgan	2
Sayyad Mehmed	1
Sefer	4
Seferşah	2
Selman	12
Selim	17
semer aldı	1
Sevdiyar	1
Sevli	3
Sevindik	51
Seydi	28
Seydi Ali	15
Seydi Ahmed	3
Seydibali	1
Seydi fakih	1
Seyfullah	1
Seydi gazi	1
Seydihan	1
Seydi Mehmed	1
Seydiyar	5
Seyvid	1
Siddik	3
Silahdar	1
Sinan	2
Sufi	2
Sultan	5
Sultan Ahmed	1
Sultan Beşe	1
Sultanhoça	5
Sultan şah	2
Sungur	10
Sübhân	6
Sübhân Kulu	1
Sübhânverdi	47
Sülemiş	4
Süleyman	55
Süleyman Derviş	1
Sülümen	4
S	
Saban	22
Sadman	1
Sadi	7
Sah	2
Sah Ali	19
Sah bali	2
Sahbudak	6
Sah Hasan	2
Sah Hüseyin	6
Sahin	3
Sah Kulu	46
Sah Mansur	1
Sah Mehmed	4
Sah Murad	1
Sahrüh	4
Sahverdi	5
Sahveren	1
Sahdan	2
Sergeldi	1
Seyh	6
Seyh Ali	3
Seyh Coban	2
Seyh han	1
Seyh Kaymas	1
Seyh Mehmed	2
Seyh Minnet	5
Seyh Turak	8
Sükür	3
Sükrullah	1
T	

İsimler	Kullanma Adedi
Tahir	14
Tanrıkulu	1
Tanrıkulu	1
Tapar	7
Tapdik	2
Taşan	2
Taşkun	4
Taştimur	20
Tayyib	3
Temür	19
Temür fakih	1
Temürhan	4
Temür kılıç	4
Temürtaş	3
Tilki	2
Toruca	1
Toprak	1
Tura	1
Tu r Ali	0
Tur bey	2
Tur dede	1
Tur divane	1
Turdu	1
Turgud	16
Turahan	5
Tur kılıç	1
Turaşan	6
Turak	46
Turak fakih	1
Tura şah	2
Tutus	2
Tutsar	1
Tursun	2
Turmuş	32
Türabi	2
Türemiş	3
U	
Uğur	6
Uğurlu	51
Ulubey	1
U	
Ummet	43
Ummet Abdal	1
Ummet Yunus	1
Uremiş	3
Ürküd	8
Ürkmez	15
Umran	1
Uveys	19
V	
Varsak	1
Vasıl	1
Veled	1
Veli	95
Velidost	1
Vermiş	1
Y	
Yağmur	13
Yahya	15
Yahşi	5
Yakub	32
Yanık	2
Yaslı	1
Yar Ahmed	1
Yar Aziz	1
Yarbey	1
Yardede	2
Yar hocca	2
Yarkulu	0
Yarlak?	1
Yarnebi	2
Yaramış	5

İsimler	Kullanma Adedi
Yar Timur	1
Yayla	7
Yeğen	1
Yemiş	2
Yetilmiş	6
Yeymhayr	3
Yola geldi	2
Yoleri	3
Yolkulu	16
Yunus	18
Yunus Fakih	1
Yusuf	50
Z	
Zakir	11
Zehman	1
Zemheri	1
Zekeriya	1
Zeynel	2
Zeynelabidin	1